

Något kort om delar av kasernområdet

Vapensköldar

Trapphuset i kanslihuset pryds av alla regementschefers vapensköldar. Serien påbörjades vid sekelskiftet av dåvarande löjtnanten Henning Stålhane. Han fortsatte sedan under 1920-talet, då han var chef för Hälsinge regemente. Senare sköldar är målade av bl a löjtnant Ragnar Askling och major Sven Cronholm. De senaste 20-åren svarar Arne Esteby för målning och restaurering. Endast Hälsinge regemente har således en liknande samling.

Utsmyckningskanoner

På ömse sidor om kanslihusets södra port tronar två gamla kanoner. Det är två 18-pundiga fästningskanoner. De är gjutna 1714 vid Stavsjö bruk och är två av de fyra kanoner som 1718-1719 fanns i Duveds skans. 1734 fördes de till magasinet i Kronstads skans på Frösön och var kvar där till 1815, då skansen raserades. De skulle transporteras till Gävle, med övrig artillerimateriel, men p.g.a. avsaknad av tillräcklig fraktutrustning till de nära 3 ton tunga pjäserna blev de kvar på Frösön. Vid 1800-talet mitt placerades de båda på var sin sida av ”Kungastenen” på lägerplatsen. 1952 återskaffades kanonerna till regementet.

Framför kanslihusets södra fasad står också två kanoner av yngre datum. Dessa är 8 cm kanon m/1863 i lavett m/1831-63. Pjäserna har ingen direkt anknytning till regementet. Lavetterna är däremot av den typ som ingick i regementets eget 6-pundiga batteri under 1830-40-talen. Dagens lavetter är i grunden renoverade 1997, till eklavett i exakt kopia.

Framför minnesstenen sydost om kanslihuset står en 6-pundig kanon, gjuten vid Stavsjö bruk 1702 och har möjligen samma historiska bakgrund som de båda 18-punds pjäserna. På båda sidor om denna 6-pundiga kanon finns en 3-pundig partikanon, eller regementsstycke, gjutna 1773 vid Stavsjö bruk. Enligt 1770 års beslut tillfördes regementet dock först 1777 8 st sådan lätta pjäser för att bilda ”Jämtlands Kungl regementes 3 pundiga batteri”.

Framför regementsmuseet står två kanoner, som deponerats från A4 vid dess nedläggning. De gamla kanonerna som stod utanför museet är ställda i förråd i väntan på renovering.

Minnessten

Minnesstenen sydost om kanslihuset avtäcktes 30/6 1946 av landshövding Torsten Löfgren vid högtidlighållandet av regementets 300-åriga tillvaro. Stenen bär följande inskription:
Till K. Jämtlands Fältjägarregemente. Från innebyggare i Jämtland och Härjedalen med tack för god vakt 1646-1946.

Detta tack hade en reell innebörd för den befolkning som 1940-1945 på oroväckande nära håll bevittnat ockupationen av Norge och regementets beredskapstjänst, den befolkning som så energiskt motsatte sig regementets eventuella indragning 10 år före stenens avtäckning. Minnesstenen kan därför också vittna om en strävan utanför våra egna led att få behålla Fältjägarregementet, dess minnen och dess traditioner.

På Frösön återfinns tre minnesstenar:

Hårdska stenen

Är den äldsta, från 1690. Restes av översten Carl Hård af Segerstad till minne av kung Karl XI besök 1686. Ett besök som lade grunden för Frösö Lägers tillkomst.

<i>Kungastenen</i>	Restes 1838 till minne av Karl XV:s inspektion av regementet, i samband med invigningen av Karl Johans väg över Duved och Skalstugan, 1835.
<i>"Flyttstenen"</i>	Restes i samband med inflyttningen till de nya kasernerna i Östersund 1911.

Planteringarna

Öster om kanslihuset och kaserngården återfinns ett grönområde som innehåller bl a buskar, frukt- och prydnadsträd, som under 1910-talet hämtades från dåvarande kaptenen och kasernofficern G von Paykulls gods Vallox-Säby i Uppland. Där märks bl a de två ekar som står sydost om kanslihuset, vilket kan klassas som rariteter på fältjägarernas breddgrader.

Träbyggnader

Den lilla röda byggnaden mellan kanslihuset och gymnastikhuset var tidigare vaktlokal "Logi de Garde" på Frösölager. Den uppfördes omkring 1900, före denna tid låg vaktens slutna del förlagd i tält.

Stora förrådet eller kronomagasinet, där sjukgymnast och fotodetaljen i dag är inhysta, tillhör de äldsta byggnaderna inom kasernområdet. Det uppfördes redan 1817-1818 vid Frösöbrons västra landfäste och blev då kronomagasin för bl a tiondespannmål. Byggnadens översta våning nyttjades under 1840-talet även som teater- och danslokal. Magasinet inköptes 1890 av kronan och flyttades samma år till Frösö läger. Där återuppfördes det inom det gamla området för Kronstads skans och fick namnet "Stora förrådet". 1910 nedtimrades byggnaden åter, transporterades till Östersund och återuppfördes på sin nuvarande plats.

Regementsmuseet är beläget i Lugnet, som är den enda kvar varande byggnaden från tiden före 1910. Under "Regementets dag" den 21 september 1969 invigdes museet av Hertigen av Jämtland, fältjägarofficern, dåvarande kronprins, nuvarande konungen Carl XVI Gustaf. (se nedan)

Daggtorpet köptes in av kamratföreningen 1938 för 200 kr. Soldattorpet stod ursprungligen i Gevåg i Ragunda och namnet kommer från Pehr Dagg (1808-1851), som var fältjägare nr 75 vid Refsunds kompani. Torpet flyttades till den högresta tallskogen norr Jägarvallen.

Efterhand tillfördes ett rytthärbärge från Aspås, en kornlada som tillhört det ursprungliga torpet i Ragunda, ladugård från Åskott, brunnstäng, flaggstång och slutligen en 300-årig skogslada från Kläppe.

1978 flyttades Daggtorpet och övriga byggnader till sin nuvarande plats omedelbart söder Lugnet.

Jägargården invigdes den 20 januari 1917 som regementets soldathem av biskopen i Härnösand, Ernst Lönegren. Byggnaden är ritad av arkitekten E Josephsson i Stockholm och arbetet utfördes av byggmästare Hellman i Östersund.

"Långskeppet" innehöll en stor kyrksal, norra flygeln bibliotek, södra flygeln läs- och studierum och i övervåningen serveringsutrymmen. Under åren har lokalerna i Jägargården nyttjats för varierande ändamål bl a genomgångslokal (kyrksalen), lokal för regementets krigsrätt - därifrån är domarstolen hämtad som idag är chefens stol i ordersalen, stolen är tillverkad 1918 - , övningslokal för regementsmusikkåren och hobbyrum för värnpliktiga. Funktionen som soldathem upphörde 1941, biblioteket lades ner 1987 och dess lokaler byggdes om till lektionssal.

Jägarvallen

Våren 1932 gav regementschefen, överste Beskow, order om att ridplanen skulle byggas om till idrottsplats. Statsbidrag utgick för ändamålet och även staden Östersund bidrog med ekonomisk hjälp. Arbetet utfördes av 28 arbetslösa som "statskommunalt reservarbete" och påbörjades den 18 juli under kapten Hjalmar Öhrstedts ledning. Arbetsstyrkan var lika heterogen som arbetsplatsen. I den förra uppkom tidigt en "strejkunge", i den senare stötte man på både källådror, berg och skiffer. Efter en del svårigheter med både ekonomin och sprängtjänst stod Jägarvallen klar hösten 1933.